

Předmluva

V tomto spisu budou řečeny některé věci, které prověří čas, ale mnoho z nich bude časem a zkušenostmi vyvráceno a označeno jako zbytečné a bezcenné. Jak už je tak zvykem lidí, to první se vryje do paměti a to druhé odvané vítr.

Johannes Kepler, 1601

Tato kniha sestává z více částí a několika rovin. Tou první je skutečný příběh dvou lidí, kteří se seznámili na rekvalifikačním školení pro nezaměstnané a společně propadli hledání a později vztyčování kamenů v Kamenném lese pod kopcem Špičák nedaleko slavných kounovských řad. Postupně se k nim přidávali další zájemci, ze kterých se stávali „lovci menhirů“. Vše probíhalo klidně a přirozeně. Šli skoro nazdařbůh do lesa, našli kámen, a tak ho vztyčili. Já jsem jel lesem, píchl kolo zrovna u místa, kde čistili kus křemence, a tak jsem se k nim přidal.

V tomto vyprávění ožívají nejenom kameny, ale také sny a vize černých psů a zářivých kamenů. Zároveň, a poněkud v skrytu, se jedná o pozoruhodný milostný příběh, který končí zvláštní svatbou. Jádrem se tak stává nejenom odkrývání kamenného pole, ale i nějaký druh vnitřního růstu a uvědomování si „jiných světů“.

Další část knihy se týká poznávání kamenných řad a uskupení v severozápadní Evropě a zejména v okolí Kounova a Domoušic. Hlavním motivem mého psaní je ochrana tohoto klidného a harmonického území, do kterého může každý přijet, projít si jej a udělat si vlastní obrázek. Zájem o kameny odráží ještě něco zásadnějšího – potřebu naší společnosti v tomto nejistém, přechodném období mezi dvěma věky držet se něčeho pevného a neměnného. Tuto knihu ale také můžeme číst jako jeden ze způsobů, jak se dívat na kosmický aspekt české krajiny, jak slučovat nebe a zemi. Tyto záležitosti musely být dobře známy chudým lidem mezi pravěkem a barokem, kteří v krajině žili celé generace a záviseli na ní svým tělem i duší.

Závěrečná část knihy se vrací k zemi a hvězdám. Činí tak pomocí dvou delších textů. První sepsal libochovický učitel V. E. Babka o Českém středohoří, kterým putuje Ježíš Kristus i s apoštoly a Panenkou Marií. Druhý text o působení hvězd na zemi vydal v roce 1601 Johannes Kepler a v tomto prvním českém překladu nás po více než čtyřech stech letech od vydání zajímá, jak se v dávné představě mísí a proniká život člověka, země a hvězd. Vycházím přitom z toho, že kultura je nejenom návštěva Národního divadla, ale také způsob, jak si rozumíme se Sluncem a Měsícem.

Nic neskrývám, ani vlastní nejistotu. Tato kniha nebyla naplánována. Přihlásila se sama, posedla autora a vylíhla se mimoděk. Robert Graves o tom ví své. Jedná se o druhý, domácí díl indiánské cesty, kterou jsem nedávno se Sašou Stipsitsem popsal v knize *Kráska je rozmanitost plazů*. Od indiánského světa, který se podobá evropskému mezolitu, jsme se posunuli do neolitu a mladších pravěkých kultur. Skrze svět rostlin, zvířat, kamenů, posvátného větru a ustrojení celé krajiny se nejasně přihlašuje nějaké další světlo. Uvědomujeme si jej tím, že v sobě po letech čistíme zrcadla z různých dob a v každém vidíme jiný střípek propojené bytosti.

Václav Cílek, Výrov, leden 2014

Ze všeho nejvýznamnější však bylo, že z bezmračného a zcela jasného nebe zazněl hlas polnice, jež vydala tak ostrý a pláčtivý tón, že všichni byli zmateni a tou mohutností úplně přivedeni z míry. Nejzkušenější z etruských věštců vysvětlovali, že ten zázračný úkaz značí vznik nového pokolení a přeměnu světa. Že totiž existuje osm lidských pokolení, která se od sebe zcela liší způsobem života a svými mravy; a každému z těch pokolení stanovil bůh určitý počet let, který se naplní po uplynutí velikého roku. A kdykoli oběh těch let dosáhne svého konce a místo něho nastoupí další, vždycky se ukáže na nebi nebo na zemi podivuhodné znamení, takže těm, kteří se o tato znamení starají a vyznají se v nich, je hned jasné, že se narodí lidé s jinými mravy a s jiným způsobem života, o něž se bohové budou starat méně nebo více než o předcházející pokolení. Ti totiž mimoto tvrdí, že při takovéto výměně generací procházejí všechny věci velikými změnami.

Plútarchos, Životopisy slavných Řeků a Římanů II, str. 40, přeložil R. Mertlík